

پاره

مونڊه د تەيب

پاره ب شتو ده کښي گشتي دو جوړن، جوړه ک ژ کاغه زي يه و جوړي دي ژ ميتالي (مه عددن) يه.

مروښ ب پاره ي کړپن و فروتنن دکن و پاره جوړي ژيانا مروښان ژي دهست نيشان دکهت. يو نمونه دهما نم ديښن، نهف مروښه يي دهوله مهنده و وي هه يي هه ژاره، مه بهستا مه نه وه يي دهوله مهنده کلهک پاره يي هين و يي هم ژار ژي کيم پاره يي هين يان چ نين.

هر وه لاتده کي ژي پارې خو يي هدي و هر پاره يده کي ژي ناڅ و بهايي خو هه يه. يو نمونه ناڅي پارې مه ديناره، يي نه مريکا دولاره و يي روسيا روبله و يي سووريا ليره يه و يي ئيرانن توومنه و هوسا...

نهف پاره يي نه فرو مروښ ل سهرانسهر ي جيهاني ژي ب کار دنين، نه گله کي کهنه و يه کهم جار مروښان ب کار ئيناي بهري نيزيکي (۲۷۰۰) سالان بوو ژ لايي ليديان هه کو ملله تهک بوو ل ناسيا بچوک دژيا. پاره ژي ل دهستپيکي تهني ژ جوړي مه عددني بوون و باهرا پتر ژ زير و زيف و بروزي دهاتنه چيکرن.

لي نه هه هندي ناکه هينيت کو مروښان بهري هينگي کړپن و فروتن نه دکر. کړپن و فروتنن گلهک زويترا دهست يي کړي.

خه لکي بهري پاره ي تشتين خو ب ئيک دگوهارتن يو نمونه ماسيگره کي ماسيپن ژ خو زنده ب پيستي حه يوانان دگوهورين يان جوتياره کي گهنم و دانن خو ب يه زي دگوهارتن و نهف شتوازه هه تا نه فرو ژي ل گلهک جه يي ماي.

بارمين کهشن
کريکس و رومانس

بهر و پشنا پارمه کن کوردي
کو ل سال ۱۰۰۰ ازل جزيرا بوتان هاتيه چيکرن

کمبر ژماره «۶»

۴

لې ئەف شتوډيه گهلهكې سهركهفتې و پراكتيكي (عهمهلي) نهبوو و
مرؤفان هزارين خۆد شتوازهكې دى دا كرن و نهو بوو پاره ژ مهعهدينين
گرانپها وهكى زير و زيف و برؤنزي هاتنه چيكرن و بهايين وان ژى ل
دويش جوړى مهعهدينى و سهنگا وان دهاته دهست نيشان كرن.

پشتى ليدييان ب سهد سالان گريكيان (يونانى) ژى پاره چيكرن و دو
سهد سالا پشتى گريكيان ل نيمپراتوريا رومانى ژى پاره هاتنه چيكرن و
هوسا بهره، بهره ل ههمى جيهانا پيشكهفتى بهلاقبوون.

لې پشتى دهمهكې دريژ مرؤفان ههست پي كړ، پارې مهعهدينى ژى
نهگهلهكې پراكتيكي يه ژ بهر هندى دهست ب چيكرنا پارې كاغهزى كړ.

يهكهه جار پارې كاغهزى هاتيه چيكرن و ب كار نينان بهرى سى سهد
سالان بوو و ل دهستپيكي باوهريا خهلكى پي نهدهات و وان پارې
مهعهدينى پي باستر بوو لې هيدى، هيدى وى پارې جهې پارې
مهعهدينى گرت و نهفرؤكه ل گهلهك وهلاتان پارې مهعهدينى ب نيكجاري
نهمايه. ههر وهسا نهفرؤ ل گهلهك وهلاتان مل ب ملې پارې چهك و
كارت ژى ب كار دهين.

كمر ژماره «۵»

بهر و پشنا پارهيهكې كوردى كو ل سالا ۹۹۶ز
ل دهولمتا مهروانيان كو دهولمتكا كوردى بوو هاتيه چيكرن

